

MUZEJ ZA OTROKE

Ko sem lani potoval po Angleškem, sem videl v Londonu nekaj, kar bo gotovo zanimalo tudi moje čitatelje. Je to namreč muzej Sonth Kensington, ki očara vse otroke. Kakor hitro prekoračijo njegov prag, so vsi kakor začarani. Že na koncu glavnega vhoda je videti veliko letalo, ki razprostira svoja krila pod stropom. Kdo izmed otrok bi se upiral in odšel, ne da bi vstopil v to otroško kraljestvo. Dečki in deklice preživijo v tem poslopju več zadovoljnih in veselih uric in se nauče mnogih stvari, ne da bi to sami opazili. Veseli glasovi, vzkliki in živahno vrvenje, kakor na dvorišču šolskega poslopja v odmoru, tak živžav sprejme tistega, ki prekorači velika vrtilna vrata, in presenečen je vsak, ki vidi, s kakšnim hrupom in smehom tekajo otroci sem in tja. Kje je mir, ki tako veličastno vlada v vseh drugih muzejih? Ni se treba čuditi, saj to je vendar muzej za otroke, kraljestvo najmanjših. Odrasli imajo vanj dostop le v spremstvu mladine.

Na stopnicah, ki vodijo v kletne prostore, nas naprosijo, da moramo napraviti prostor gruči otrok, ki se ravnokar vrača iz spodnjih prostorov. Radi se jim umaknemo, saj je vendar muzej namenjen samo njim. V kleti je velika dvorana. Že napis na vratih: »Pridite in napravite si mavrico!« mora navdušiti vsakega malčka. Počasi stopam za drobno deklico in kmalu stojim v dvorani na vzvišenem prostoru, na katerem je v malem narejena krasna podeželska pokrajina. Na mizi pred podijem sta dva gumba, na enem je zapisano »dež«, na drugem pa »sonce«. Deklica pritisne na deževni gumb in že se vlije ploha na

pokrajino pod steklom; nato pritisne na »sonce« in takoj zasije v desnem kotu sonce, oblaki se razpršijo in krasno pisana mavrica se razprostre nad zeleno pokrajino. Dež preneha, počasi izgine tudi mavrica. Deklica se je prav dobro zabavala in mavrica ni nobena skrivnost več zanjo. Gremo dalje in stopimo pred neštete steklene omare. Z velikimi črkami je nad njimi zapisano: »Prevozna sredstva v raznih časih«. Pred vsako omaro je na deski pritrjen gumb. Če pritisnemo nanj, se prične vse gibati. Prva omara prikazuje reko, ki leno teče skozi pragozd. Če pritisnemo na gumb, priplava mimo drevesno deblo, v katerega vdolbini sedi pračlovek s svojo ženo. Precejšnje število teh steklenih omar prikazuje najrazličnejša prevozna sredstva, ki so jih uporabljali v teku stoletij. Če pritisnemo na gumb zadnje omare, ki nam prikazuje sodobno pokrajino, vidimo vlak, ki drvi preko mosta, avto, ki brzi z ogromno hitrostjo po cesti, v ozadju pa velikanski parnik, ki se ponosno ziblje na valovih, in v oblakih brneče letalo.

Če si hočete ogledati letala vseh vrst, potem morate stopiti na majhno letališče v zgradbi. Ravno ropota tam droben model aeroplana. Dva dečka se približata šipi, manjši, ki ima nos plosko pritisnjen na steklo, oponaša z ustnicami brnenje motorja in zavrti ročico. Skrit ventilator, ki je nameščen v tleh letališča, se prične vrteti in letalo, ki je z vrvco pritrjeno na tla, se prične dvigati. Ko se pa ventilator jame vrteti počasneje, se letalo prav previdno in v lepih lokih spuсти na tla.

Še eno vrsto steklenih omar vidimo v dvorani. »Razsvetljava od

najstarejših časov do danes«. Vsaka omara nam nudi drugačno sliko. Če pritisnete na gumb, nastane noč in razsvetljava se sama vklopi. Tu vidimo tudi model največjega londonskega gledališča z vsemi dekoracijami. Tudi tu stoji neki deček pred desko z električnimi gumbi in z dostojanstvenim obrazom uravnava svetlobne efekte na majhnem odru. Vse lahko vidimo, jutranjo zarjo, zvezdno noč, nevihto, bliške in grmenje.

Če gremo nazaj v klet, vidimo v neki drugi dvorani krasno zbirko najrazličnejših modelov vlakov. Vse lokomotive so narejene točno po velikih in jih je mogoče tudi spraviti v pogon, samo na gumb je treba pritisniti. Pred nami stoji lokomotiva tipa »Pacific«, pred njo pa stoji že najmanj četrt ure raveden deček in jo gleda kakor iz uma; za nobeno drugo stvar nima zanimanja. V duhu dirja z njo s stokilometrsko brzino in vročično drži za gumb, čigar električna sila poganja kolesa lokomotive. Prav v bližini vrtijo trije drugi otroci na vretenu premogovnega rudnika, ki ga vidimo v prerezu. S premogom natovorjeni rudarski vozički drdrajo k navpičnemu rovu, dvigala ropotajo gori in doli in izginjajo v globočini; vlaki, polni črnega kamnja, vozijo na postajo.

Med vsem tem vriščem, truščem, drdranjem in ropotanjem se pa sprehajajo pazniki, mirno in smehljaje se.

Vprašal sem enega od njih: »Povejte mi, ali pokvarijo otroci kate-rikrat kakšno stvar?«

»Dà, včasih že,« je odgovoril in se zasmejal.

»No, potem pa nimajo starši posebnega veselja?«

»A kaj, staršev s tem prav nič ne nadlegujemo. Če gre kakšna stvar v dvoje, potem jo popravimo, toda otrok, kateremu se je pripetila ta nesreča, nima nobenih nevšečnosti. Vse, kar tu vidite, je narejeno za malčke, in če se kaj polomi, je to samo znak, da ni dovolj trdno narejeno.«

Uporabil sem dvigalo in se povzpel v prvo nadstropje, kjer je bila razstavljena vsa angleška mornari- ca. Tu sem zopet naletel na dečka z rdečimi lički, ki sem ga videl že prej, preden sem vstopil v dvigalo. V prvem nadstropju je zapustil dvigalo in tekkel po stopnicah v pritičje.

»To ima gotovo posebno rad!« sem omenil pazniku, ki je opravljal dvigalo.

»Dà, že eno uro se vozi navzgor in steče po stopnicah zopet v pritičje,« je rekel in se smejal.

Tudi jaz sem se smejal pri misli, kaj bi rekel paznik pri nas, če bi se to ponavljalo že vso uro.

Ko sem zapuščal poslopje, sem opazil vrata, na katerih je bil napis: Predavalnica. »Danes od 3. do 5. ure predavanje o zvezdah«. Ravno ko sem stal pred vrati, je zazvenel v sobi vesel in razposajen smeh. Začudeno sem prisluhnil in vprašal paznika, če smem vstopiti.

»Ne, ni mogoče, predavanja so samo za otroke!«

»Ampak, zdi se mi, da se zelo dobro zabavajo.«

»Gotovo, predavanje je končano in sedaj stavlja predavatelju vsa mogoča vprašanja, ki so včasih precej smešna.«

Kaj bi rekli naši Zvončkarji k takemu muzeju, kaj? Ali ga pojdemo enkrat vsi skupaj pogledat?

Dr. S. F.